

Eesti kodanikuühiskonna arengu kontseptsiooni rakendamise tegevuskavade
elluviimise ja täitmise hindamise ning kodanikuühiskonna ja riigi koostöö
arendamise Valitsuskomisjoni istungi protokoll

PROTOKOLL nr 2

Siseministerium, 16.12.2013

DELTA nr

Juhatas: Siim Kiisler

Protokollis: Aveli Ainsalu

Osalesid: Tarmo Tüür (Eesti Keskkonnaühenduste Koja esindaja), Krista Habakukk (Eesti Külaliikumise Kodukant esindaja), Maris Jõgeva (vabaiühenduste liidu EMSL esindaja), Katrin Viru (Eesti Väitlusseltsi esindaja), Ardo Rohtla (Haridus- ja Teadusministeriumi esindaja), Karl Andreas Sprenk (Eesti Öpilasesinduste Liidu esindaja), Raido Roop (Rahandusministeriumi esindaja), Juhani Lemmik (Riigikantselei esindaja), Kaia Sarnet ja Rasmus Pedanik (Siseministeriumi esindajad), Vassili Golikov (Sillamäe Lastekaitse Ühingu esindaja), Agu Laius (SA Kodanikuühiskonna Sihtkapitali esindaja), Hille Hinsberg (SA Poliitikauuringute Keskuse Praxis esindaja), Priit Sibul (Riigikogu liige, kodanikuühiskonna toetusrühma esindaja), Kristi Uibo (Justiitsministeriumi esindaja)

Mitteosalemisest teavitasid: Mall Hellam (Avatud Eesti Fondi esindaja), Urmas Viilma (Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku esindaja), Anne-Ly Reimaa (Kultuuriministeriumi esindaja)

Kutsutud: Marten Lauri ja Aveli Ainsalu (Siseministerium)

Päevakord:

1. SA Kodanikuühiskonna Sihtkapitali nõukogu liikmete konkurss vabaiühendustele – Kaia Sarnet
2. Kodanikuühiskonna arengukava 2015 + koostamine – Marten Lauri
3. EKAK põhimõtete järelevalve tööriühm – Maris Jõgeva
4. Kodanikuühenduste rahastamise juhendmaterjali rakendamisest – Aveli Ainsalu
5. Jooksev info

1. SA Kodanikuühiskonna Sihtkapitali nõukogu liikmete konkurss vabaiühendustele

Kaia Sarnet: KÜSK nõukogu liikmete vabaiühenduste konkursile esitati 7 kandidaati, kellest 2 on varasema KÜSK nõukogu töös osalemise kogemusega. EKAK ühiskomisjoni vabaiühenduste (EKO, EMSL, Kodukant, EÕEL, EMOL, SLÜ, Väitlusselts, AEF) esindajatest liikmed valisid välja neli kandidaati regionaalministrile nimetamiseks esitamiseks. Kandidaate hinnatati üldiselt, lähtudes esitaja põhjendusest, kandidaadi CV-st ja kandidaadi nägemusest KÜSKi töö paremast korraldamisest. Iga hindaja andis neljale kandidaadile oma poolthääle ning konkursi võitjateks osutusid enim poolthääli kogunud kandidaadid. Uue nõukogu liikmete volitused algavad 22.01.2014.

Komisjon arutles, et oluline on üle vaadata konkursi korraldamise protsess ja valiku kriteeriumid.

Otsus: valikukomisjon esitab regionaalministrile KÜSK nõukogu liikmeks nimetamiseks:

Toomas Trapido (esitaja vabaiühenduste liit EMSL)

Kristiina Tõnnisson (esitaja Teaduse ja Kultuuri SA Domus Dorpatensis)

Maiu Uus (esitaja SA Poliitikauuringute Keskus Praxis)

Demis Voss (esitaja SA Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus)

2. Kodanikuühiskonna arengukava 2015 + koostamine

Marten Lauri [tutvustas](#) fookusgruppide kokkuvõtteid, arengukava koostamise ajakava ja esialgset kaasamise kava.

Hille Hinsberg: kas mõjude hindamise teeb ministerium või on see kaasav? Kas arengukava koostamises midagi uut?

Rasmus Pedanik: koostöös MAK-konsultantidega korraldame 15-s maakonnas arutelupäevad

Marten Lauri: mõjude hindamist tehakse koos ühendustega.

Juhani Lemmik: arengukava koostamise ettepanekus on esialgne mõju hindamine, tegelik toimub suvel. Kes juhib töörühmasid?

Marten Lauri: Siseministerium kutsub töörühmad kokku, eksperdid aitavad töörühmi vedada.

Agu Laius: teen ettepaneku tuua arengukavasse sisse rahvusvaheline või EL mõõde.

Hille Hinsberg: kas arvestatud uue perioodi struktuurivahenditega (teenuste delegeerimine, sotsiaalne innovatsioon jne)?

Siim Kiisler: struktuurivahendite toetusmeetmed tehakse nii, et abikõlblikud taotlejad on nii äri sektor, KOVid kui ka MTÜd.

Maris Jõgeva: peab olema ka muid lahendusi peale avalike konkursside, nt programmid.

Hille Hinsberg: olulisim on kolme sektori koostöö. KODARa ülesanne on ühendused üles upitada, et nad oleksid suutelised teenuseid pakkuma (eakate hooldus, päevakeskused jne), st kasvatada ja toetada teenuse pakkujaid nii, et oleks tagatud teenuse piisav maht ja kvaliteet.

Agu Laius: Šveitsi Vabariikide Fondi kaudu on käivitatud ca 60 projekti, kus MTÜd osalevad avalike teenuste pakkujates. Neile tuleb ukseid lahti jätta.

Siim Kiisler: järgmine kord tuleb üle vaadata struktuurivahendite meetmed, millest on ühendused abikõlblikud taotlejad.

Agu Laius: SOMis rahastatakse naiste kriisi- ja turvakodusid.

Ardo Rohtla: kas rakendusplaanis on kõik struktuurivahendite lisavajadused sees?

Siim Kiisler: jah, arengukava lähtub laiemast pildist.

Otsus: Võtta info teadmiseks, arvestada tehtud ettepanekutega ja esitada arengukava koostamise ettepanek Vabariigi Valitsusele heakskiitmiseks jaanuaris 2014.

3. EKAK põhimõtete järelevalve töörühm

Maris Jõgeva selgitas, kuidas korraldada nii, et EKAK põhimõtete järelevalve töörühm hakkaks hästi tööle.

- Kõigepealt töörühm selgitab puutumuse EKAKi põhimõtetele. Töörühma töö tulemusel valmib koostööväärtuste tõlgendus ja/või praktiliste juhtumite tõlgendus.
- Töörühm annab soovitusi, kuidas tööd korraldada seoses heade tavade ja ühenduste rahastamise juhendmaterjali rakendamisele.

EMSL Siseministeriumi partnerina teeb administratiivse töö. Töörühma veebilehte ja e-posti haldab SIM. Töörühma kaasamine on EMSLi ülesanne.

EMSL töötab välja juhendi: kes ja kuidas saab pöörduda? Mis juhtuma hakkab? Mis on tähtsajad?

- Teavitust: EMSLi kanalid (iganädalane uudiskiri, Hea Kodanik) ja kaasamiskoordinaatorid. Kuidas jõuaks info ministeriumis õigete ametnikeni, kelle koostööpartneriteks on vabariiklased?
- Töörühm teeb järelevalvet EKAKi [II ja III](#) osa üle.
- Töörühma juht otsustab iga konkreetse pöördumise korral, kes on need 3 ühiskomisjoni liiget, kes osalevad järelevalve töörühma töös.
- vastused tehakse veebis kättesaadavaks.

Murekohad: kas alati on töörühmas olemas 2 liiget avalikust sektorist ja 2 vabariiklased? Kas ministeriumid ja Riigikantselei võimaldavad alati ametnikel järelevalve töörühma töös osaleda? Kas arvamus / hinnang on õige ja õiglane? Kes menetleb, kui kaebus puudutab EMSLi või SIMi?

Hille Hinsberg: eeskujuks on avaliku sõna nõukogu ja avaliku sektori eetikanõukogu.

Maris Jõgeva: see on kommunikeerimise teema. Oleme konstruktiivsed. **Anname ühiskomisjoni töörühma hinnangu**, mitte EMSLi hinnangu.

Juhani Lemmik: Kes ütluste kogumisega tegeleb? Kas selle pealt kujundab töörühm seisukoha?

Maris Jõgeva: Jah. Osapoolte seisukohtade kogumisega hakkab tegelema Anna Laido EMSList.

Siim Kiisler: see pole nõustamine ega lepitamine

Ardo Rohtla: kes vastab pöördumistele?

Maris Jõgeva: vastuse paneb kokku EMSL koos töörühma liikmetega

Hille Hinsberg: vaja on viidata konkreetsele punktile, mille vastu on eksitud.

Maris Jõgeva: selleks töötakse välja vastav juhend.

Agu Laius: lähtuda põhimõttest, et komisjoni poole saab pöörduda siis, kui on ära kasutatud kõik sisemised võimalused (sh vaide esitamine jne).

Siim Kiisler: reglemendi kohaselt otsustatakse, kas üldse võetakse pöördumine menetlusse.

Katrin Viru: ei tohi olla auru välja laskmiseks, see pole ka kõikide probleemide lahendamise võti

Juhani Lemmik: kuhu suunatakse teavitus?

Maris Jõgeva: EMSLi listi kavandame teavituse jaanuari alguses. Seejärel tutvustus kaasamiskoordinaatoritele.

Siim Kiisler: komisjon kaitseb ka osapooli alusetute süüdistuste eest.

Tarmo Tüür: ettepanek nimetada ka töörühmale uus juht.

Otsused:

3.1 Kinnitada töörühma juhiks Maris Jõgeva.

3.2 Kiita heaks järelevalve töörühma töökorraldus ja teavituse põhimõtted ning alustada tööga.

3.3 EKAK komisjoni liikmetel osaleda töörühma töös kui töörühma juht on teinud selleks vastava ettepaneku.

4. Kodanikuühenduste rahastamise juhendmaterjali rakendamisest

Aveli Ainsalu tutvustas, et Korruptsioonivastase strateegia 2013-2020 rakendusplaanis on toetuse andmise otsuste läbipaistvuse suurendamise meetmesse kavandatud eraldiseisva tegevusena „Ühenduste rahastamise juhendmaterjali rakendamine“. Ministeeriumitele ja omavalitsustele on seatud 2014 a. lõpuks ülesanne ühtlustada toetuste andmise korrad välja töötatud juhiseiga.

Juhendmaterjali rakendamiseks viib regionaalministri valitsemisala 2014 a. jooksul juhendmaterjali tutvustavad koolitused ministeeriumidele ja omavalitsustele (3 koolitust, kokku ca 75 osalejat). Jaanuaris korraldatakse praktiline teabepäev ministeeriumite kontaktisikutele.

Siseministeeriumis on väljatöötamisel kodanikuühenduste rahastamise kord, mille eesmärk on sätestada siseturvalisuse- ja regionaalvaldkonna ülesed rahastamise üldpõhimõtted ja tingimused, taotlejale ja taotlusele esitatavad nõuded ja taotluse menetlemise kord, mis ei muutu konkursside/taotlusvoorude raames. Kavandatakse reguleerida ja ühtlustada Siseministeeriumi ja kodanikuühenduste partnerluse põhimõtteid ning Siseministeeriumi eelarvelistest vahenditest avalikes huvides tegutsevatele kodanikuühendustele (sh päästeala- ja korrakaitse organisatsioonid, usulised ühendused ja nende tegevusi toetavad MTÜ-d ja SA-d jne) projektitoetuse ja tegevustoetuse andmise põhimõtteid.

Otsused:

4.1 Võtta info teadmiseks ja komisjoni liikmetel levitada rahastamise juhendmaterjali ning regionaalministri valitsemisala poolt edastatavat infot.

4.2 KORHO-I koostada ja täiendada juhendmaterjali rakendajate nimekirja, st et oleks olemas info, kui palju on juhendit kasutanud.

4.3 Rahastajatel järgida kodanikuühenduste rahastamise kordade muutmisel ja uute väljatöötamisel juhendmaterjali põhimõtteid.

Hille Hinsberg informeeris, et Praxis abistab Kultuuriministeeriumil korrastada rahvuskultuuriseltside rahastamise reeglistikku, pakkudes vastavat nõustamist kuni veebruarini.

5. Jooksev info

Siim Kiisler informeeris, et Riigikogu korraldab EKAKi elluviimise ja kodanikuühiskonna arengu arutamiseks 2014. a-l vastavasisulise olulise tähtsusega riikliku küsimuse arutelu, millele eelneb komisjoni avalik ühisistung ja palus ettepanekuid vastava ühisistungi teemadeks.

Maris Jõgeva: kolme komisjoni ühisistung peab andma sisendi uuele arengukavale.

Agu Laius: fookus võiks olla sotsiaalsel ettevõtlusel ja avalike teenuste delegerimisel.

Siim Kiisler: oluline on käsitleda ka neid teemasid, mida seadusandluses soovitakse muuta, sh tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja muutmist.

Otsus: Kolme komisjoni ühisistungi ettekannete fookus on rahastamise-, sotsiaalse ettevõtluse ja avalike teenuste delegerimise teemadel.

(allkirjastatud digitaalselt)

Siim Kiisler

komisjoni esimees